

[Erna Sørensen.]

høje plan, men man kan alligevel få den tanke, at den højtærede justitsminister tilsigter, at staten bør være arving, så snart der ikke findes børn i slægten, og heri er der jo en vis socialiseringstendens, som vi selvfølgelig må vende os imod.

Der er også en anden ting, som vi finder urimelig. Højesteretsdommer Trolle udtrykker i sit indlæg i Ugeskrift for Retsvæsen for 1961 den tanke, at lovforslaget, hvis det bliver til lov, bliver en lov, der dækker de ældre slægtled og altså tilside-sætter de unge, som i og for sig har brug for kapital til at arbejde med. Jeg mener, at hvis man stryger fætre og kusiner, får højesteretsdommeren ret i sine udtalelser; så er det rigtigt, at man til fordel for onkler og tanter, som måske slet ikke behøver arven, negligerer de unge, der kunne have brug for kapital. Når jeg tænker på, hvad der foregår i disse dage af indskrænkninger i ejendomsretten gennem de nye lovforslag, som er til behandling, f. eks. om fredningsbestemmelser — love, som i virkeligheden vil omforme vor tilværelse, hvis de gennemføres; vi er i hvert fald imod dem — så synes jeg godt, man i den forbindelse kan overveje tanken om fætres og kusiners arveret. Vi vil derfor fortsat stå på det standpunkt, vi indtog ved lovforslagets første behandling, at denne arveret skal bevares.

Kapitlet om ægtefællers arveret er vi alle sammen enige om; den udvidelse og den styrkelse, der ligger heri, kan vi alle sammen tiltræde. Der sker ganske vist en indskrænkning i børnenes arveret, når den efterlevende ægtefælle bliver arving til en tredjedel mod tidligere en fjerdedel. Men vi finder denne bestemmelse naturlig og passende til tiden. De unge må vente, til det bliver deres tur. En helt rigtig bestemmelse er den, at hvis der ikke er livsarvinger, skal den efterlevende ægtefælle være eneste arving. Det er en gammel skade, man her får udbedret, og det hilser jeg med tilfredshed.

Vi har bevaret instituttet hensiddent i uskiftet bo med livsarvinger. Det er godt for os, der arbejder med disse ting i praksis. Det kan virke beroligende for en efterlevende ægtefælle, at vedkommende fortsat kan arbejde med formuen og bevare den. Jeg tror,

det falder godt i tråd med folks indstilling; det er en god, gammel regel, som er indgroet i folks bevidsthed, og som vi nu har styrket.

Man kan sammenfatte den efterlevende ægtefælles stilling på følgende måde. Først er der fællesboprincippet, hvorefter den efterlevende ægtefælle har og ejer halvdelen af fællesformuen. Dernæst, at den efterlevende kan sidde i uskiftet bo både med fælles livsarvinger og med sørbørn. Endvidere er der den udvidede legale arveret fra en fjerdedel til en tredjedel. Derefter dette, at man kan sikre enken med livsforsikring, herunder navnlig den regel, som den højtærede justitsminister har medvirket til at få ind i lovforslaget, at erstatning, som gives til en efterlevende ægtefælle for tab af forsørger, ikke behøver at gå ind i fællesboet; det synes jeg er en virkelig god formulering; denne erstatning sidestilles altså med eventuel arv, der ikke indgår i boet, hvis den efterlevende inden for en vis frist forlanger skifte.

Når man så får gennemført reglerne i skifteloven, som det er meningen skal være færdig den 1. april 1964 til denne lovs ikrafttræden — jeg tænker navnlig på reglerne om hustruens eller mandens udtagelsesret — så tror jeg man kan sige, at vi på naturlig vis har styrket den efterlevende ægtefælles stilling.

Det er nævnt, at venstre og de konservative går imod reglen i § 19, der går ud på at betage ægtefællen efter det mellemdøde barn arveretten. Det er rigtigt, at vi har måttet gå imod denne bestemmelse. Ved lovforslagets første behandling var det navnlig det tidligere medlem af folketinget fru Edel Saunte, der fremkom med tanken om at støtte det mellemdøde barns eventuelle ægtefælle; en svigerdatter eller en svigersøn kan jo være knyttet lige så meget til familien som en rigtig søn eller datter. Vi har da også under udvalgsbehandlingen haft sympati for at gøre noget for at få ændret denne bestemmelse, så vi måske kunne have godtaget § 19. Men selv ministeren har jo ikke været i stand til at udforme et tilfredsstillende ændringsforslag — de forslag, der fremkom, var hverken tilfredsstillende for ham eller for os — og det er altså faldet. Nu står tilbage den oprindelige formulering af § 19, og den mener vi ikke vi kan tiltræde. Årsagen er,